De jeneverdrinker

De Jeneverdrinker is een bronzen beeld dat de levensgeschiedenis van de Kerkskenaar uitbeeldt. Het Venetiaans masker en de kroon verwijzen naar het jaarlijkse Driekoningenfeest dat sinds decennia gevierd wordt. De schietspoel is een link naar het economisch verleden. De weefschool en weeffabriekjes, opgericht in vorige eeuw, zorgden voor sociale vooruitgang. De jeneverfles was moeilijk weg te cijferen uit het dagelijkse leven van de modale dorpeling. Het waren de Aalstenaars die op het einde van de 19e eeuw voor het eerst de spotnaam 'Jeneverdrinkers' gebruikten. Na de werkstaking in 1897 in de weverij Smits trokken de wevers met de stootkar wekelijks naar de Ajuinenstad om er "hun weefstukken" te verkopen. Geladen met jenever keerden zij terug. De stootkar, omgedoopt tot 'jeneverkar', bevoorraadde wekelijks Kerksken van zijn lievelingsdrank.

De jeneverdrinker: Dorp, Kerksken

Herman De Somer

Hij werd geboren in Erpe (1923) als zoon van een meubelmaker en sculpteur en woont en werkt in Vlekkem. Zijn werk zelf is niet echt traditioneel, want er zit een moderne lijn in met krachtige trekken vol elegantie en menselijke indrukken van vreugde, angst, protest en aanklacht. Het niet-commerciële werk getuigt nog altijd van veel dynamiek en zeer sterke inhoud. Hoewel beeldhouwen fysiek erg vermoeiend is, blijft het zijn passie.
In zijn geboortedorp is er een 'De Somer-route' die ons stuurt langs enkele beelden van de kunstenaar. Hij ontving buitenlandse prijzen, o.m. in Italië, Cambridge en Parijs.

'De jenever-
drinker'
Herman De Somer
09/09/2000

De Fransman

Het beeld 'De Fransman' is een hulde aan de honderden Vlaamse seizoenarbeiders die 'om den brode' have en goed verlieten en vooral in Frankrijk zwaar labeur verrichtten in de bietenoogst.
Met hun 'bouzache' op de schouder trokken zij van het station in Burst naar Tourcoing, vanwaar zij via 'Le Bureau d'Immigration' verder uitzwermden naar de Franse boeren. Wegens het grote aantal seizoenarbeiders kreeg Heldergem de naam mee van 'Fransmansdorp'. In 1900 telde Heldergem ruim 200 seizoenarbeiders, zowat 16% van de totale bevolking.
De Somer beeldde de seizoenarbeider prachtig uit: een beetje door de knieën gezakt van het zware werk, maar toch met de glimlach.

Foto: Museum van de Fransmans te Koekelare.

Gift van Valentine Tas-Boeykens

Herman De Somer
Is ook de maker van het beeld 'de jeneverdrinker' op de vorige bladzijde.

De Fransman: HOC, de Fransman, Heldergemstraat, Heldergem

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 30

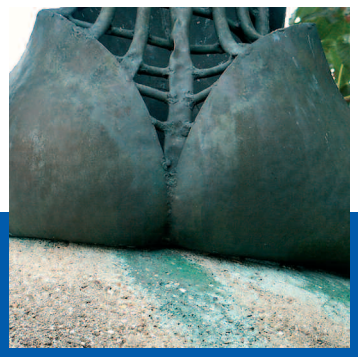

De kleine prinses

Bart Bogaert creëerde een jeugdige sculptuur die zeer goed aansluit bij de functie van het bijhorend gebouw, het Jeugdcentrum 'De Kouter'.
Hij zegt: *"In de architecturale dialoog tussen het balkvormig jeugdcentrum en, in het verlengde daarvan, de torenspits van de Haaltertse parochiekerk, mengt zich de bolvorm, een jeugdig element, autonoom en vorm-vervolledigend.*

Oervorm, van atoom tot planeet.
Speelbal van wat bewegend in ontwikkeling is.
Symbool van jeugdig ideaal,
Bol van broederlijkheid,
Bol van gelijkheid,
Bol van vrijheid.
...

Op de aarde-bol gedragen
Tussen balkvorm en torenspits,
Richt de nieuwe mens zijn spel
Van gelijken."

Jeugdcentrum, Middelkouter 14, Haaltert

Bart Bogaert

Binnenhuisarchitect, geboren te Gent (1965), werkt in Denderhoutem en is begeleider van diverse cursussen 'Beeldhouwen'.
Hij kan zich beroemen op verscheidene prijzen, o.m. Prijs 'Marnixring van de Vlaamse Ardennen', Regionaal laureaat in de wedstrijd 'Kiezen voor Kunst'.
Er staan reeds sculpturen in publieke ruimten in Brugge, Lierde, Ninove, St.-Lievens-Houtem, e.a. Hij realiseerde eveneens het kunstwerk 'De seizoenarbeiders' dat uitgereikt werd aan de laureaten van de gemeentelijke Cultuurprijs te Haaltert in 2004 en 2006.

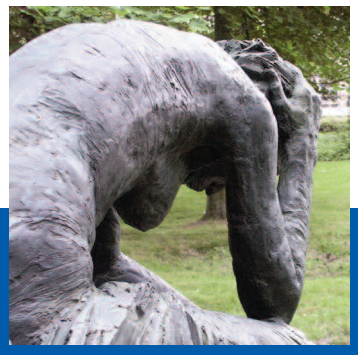
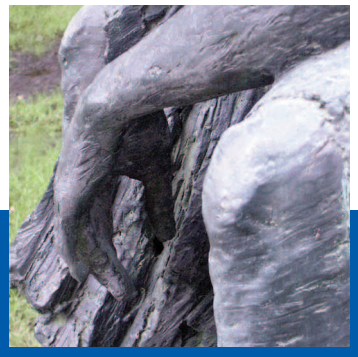
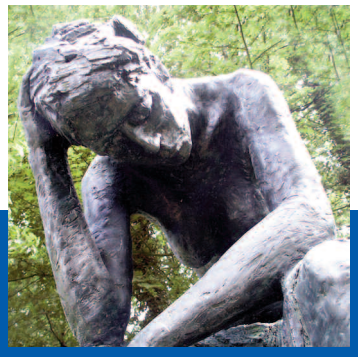

Tussen hoop en vertwijfeling

Over 'Tussen hoop en vertwijfeling' zegt de kunstenares Winke Besard zelf: *"Dit werk is ontstaan uit een intuïtief gevoel, het is het resultaat, een uitbeelding van zowel een innerlijke strijd, als een strijd met persoonlijke opvattingen en bovenal het standvastig blijven geloven in jezelf, je opvattingen, je visie, je gevoel… ondanks alle tegenwerkingen… Dit werk is de aanzet geweest van mijn zelfvertrouwen binnen het beeldhouwen en de aanzet tot een eigen beeldtaal waar ik sterk in geloof. Dit beeld gaf mij de kracht om mijn eigen weg te bewandelen".*

Theateracteur en dichter Jeroen Perceval licht de kunst van Winke Besard toe: *"Zij is een authentiek natuurtalent dat alle opgelegde patronen uit de weg gaat, resoluut kiezend voor de uitdrukking van het essentiële. Haar sculpturen ademen en nemen als vanzelfsprekend hun ruimte in. Nergens worden overbodige details aangebracht, elke module, elke lijn draagt bij tot de schepping van haar beelden".*

De beelden van Winke die in onze gemeente geplaatst zijn, zijn ontegensprekelijk getuigen van de ongebreidelde scheppingsdrang van de kunstenares. Ze bewonen een wereld alsof ze er altijd geweest zijn. Het is goed te verpozen bij de sculpturen en zich te laten wiegen door de geest van Winkes muze.

Tussen Hoop en Vertwijfeling:
Warandepark, St.-Gorikplein Haaltert

Gift van Wim en Chris Allaer - Chiau

Winke Besard

Deze nog jonge en veelbelovende kunstenares (Antwerpen 1979) is lerares aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Mechelen en heeft haar atelier in Brasschaat.
Zij heeft de liefde voor de kunst geërfd van haar oudrs. Haar vader was een internationaal bekend etser en leraar aan de Academie voor Schone Kunsten van Antwerpen.
Winke weet op kunstzinnige wijze gestalte te geven aan haar emoties. Ze was reeds laureaat van wedstrijden voor beeldhouwkunst, o.m. de eerste prijs én de publiekprijs op de 'Triënnale van Brasschaat".
Enkele beelden sieren de parken van Brasschaat, Zwijndrecht en... Haaltert!

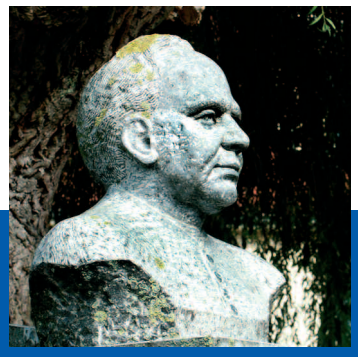

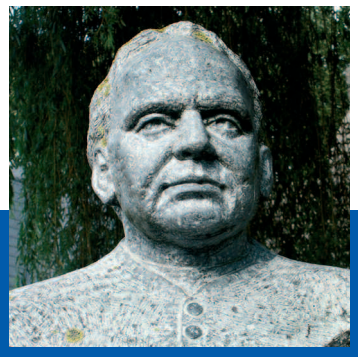

Priester Daens

'Slaaf noch bedelaar mag de arbeider zijn. Hij moet een vrij en welvarend man wezen.' : is de legendarisch geworden uitspraak van priester Adolf Daens (Aalst 1839-1907) die op de sokkel staat van het borstbeeld in Ede-Haaltert.
Haaltert brengt hier hulde aan een christen-democraat die zich inzette voor de belangen van de gewone arbeider, voor de boeren en kleine middenstanders. Ook 'de Fransmans' lagen hem nauw aan het hart. Hij was een van de eerste volksvertegenwoordigers die Nederlands sprak in de Kamer. Hij werd verguisd door de kerkelijke overheid en door de conservatieve Katholieke Partij maar werd verkozen tot voorzitter van de 'Vlaamsch-Christene Volkspartij', de daensistische partij die zich uitbreidde over heel Vlaanderen.

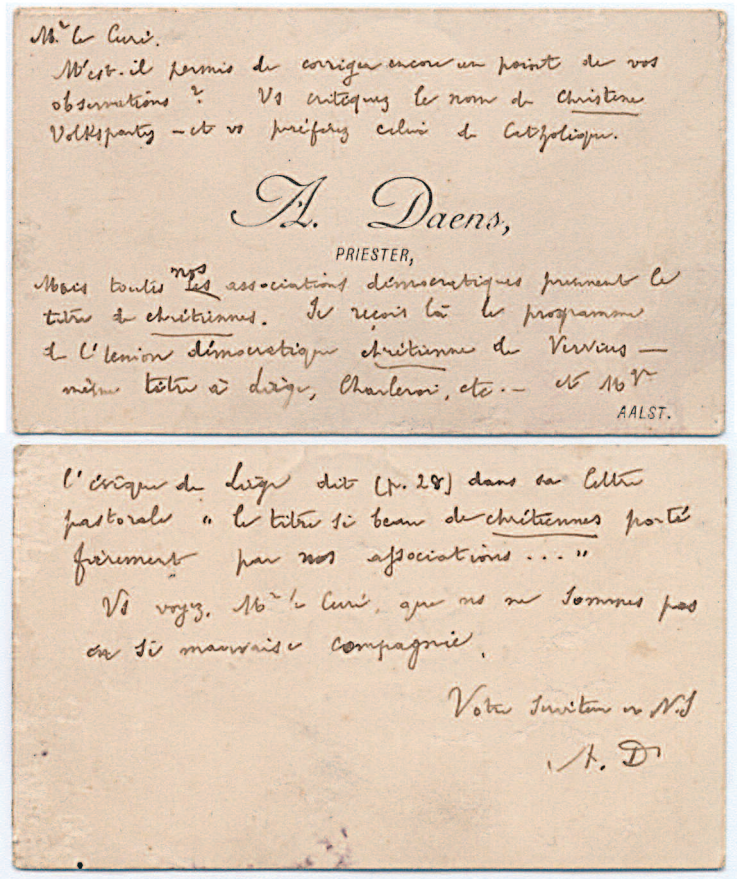
Mr le Curé.
N'est-il permis de corriger encore un point de vos observations ? Vs critiquez le nom de Christene Volkspartij – et vs préférez celui de Catholieken.

A. Daens,
PRIESTER,
Nous toutes nos associations démocratiques prennent le titre de chrétiennes. Je recois là le programme de l'union démocratique chrétienne de Verviers — même titre à Liège, Charleroi, etc. — et Mr V
AALST.

l'évêque de Liège dit (p. 28) dans sa lettre pastorale « le titre si beau de chrétiennes porté fièrement par nos associations . . . »
Vs voyez, Mr le Curé, que ns ne sommes pas ds si mauvaise compagnie.
Votre serviteur ns N.S
A. D.

Ook in Kerksken kende het daensistische gedachtengoed succes en symphatiseerde de toenmalige pastoor E.H. Pringels met priester Daens (1894).

Bavo Pausenberger
is ook de beeldhouwer van het borstbeeld van 'advocaat De Backer'.

Priester Daens: Priester Daensplein, Edestraat, Haaltert

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 35

Gift van het Edecomité

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 37

De boekentoren

De boekentoren, een werk uit klei geboetseerd en gestookt werd gerealiseerd door Luk Versluys.
Het thema boeken en lectuur boeit hem uitermate, wellicht door zijn academische opleiding.
Het beeld is symbool van kennis, opvoeding, lectuur. Een menselijk hoofd wordt geplet tussen een stapel boeken, als in een bankschroef… het woord dat de mens omgeeft en omvat, maar tevens kan beklemmen en inperken, maar niet zonder humor. Het hoofd is, los van het lichaam, een eigen leven gaan leiden en bevindt zich op een gezellig bankje, in ludieke stapeling van wijsheid en kennis, ernstig maar niet zorgwekkend. Gewoon, even glimlachen en dan alsnog gaan bevoorraden in de bibliotheek.

Boekentoren: Centrum De Warande, Achterstraat 2, Haaltert

Gift van de Culturele raad Haaltert

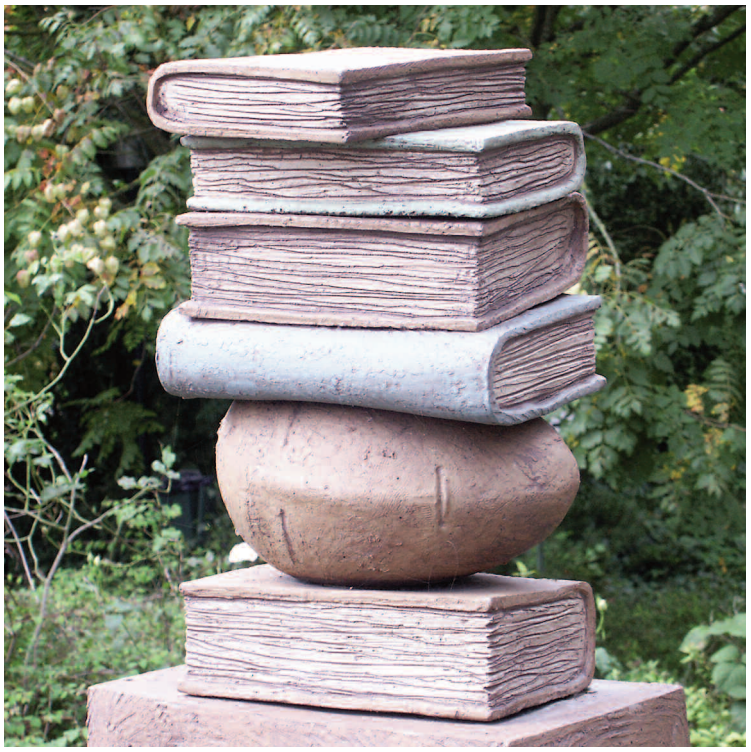

Luk Versluys (Dilbeek 1952)

Studeerde rechten en is op keramisch gebied een autodidact. Zijn atelier in een winkelgalerij, bevindt zich in de nabijheid van het Leuvense station.
Met zijn warme terracottabeelden heeft Luk Versluys een aparte plaats verworven in de wereld van de keramiek en die van de sculptuur. De gevoelige vochtige klei wordt met ervaren hand geboetseerd en in het vuur opgestookt tot versteende emotie. Het resultaat zijn prachtige beelden die de kunstliefhebber blijven boeien.
Hij exposeerde sinds 1979 in binnen- en buitenland.

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 38

Cello

'Cello': hier wil de kunstenaar vooral schoonheid creëren voor het oog, een sfeer scheppen van innerlijke warmte. Het wezen hiervan ligt, volgens de schepper, vervat in één moment: levensvreugde, genot en rust, samengebald binnen de contouren van de vrouwelijke lijn. Voeg daarbij het element 'muziek', hier de cello, en het wordt meteen een stil genieten: 'muziek begint met stilte'. Het beeld is een voorbode van de warme klanken die in de academie hoorbaar zijn.

Jan Clement

is ook de auteur van 'Kinderdroom' aan De Pagadder te Haaltert.

Cello: Academie voor muziek, woord en dans, Molenstraat 17, Denderhoutem

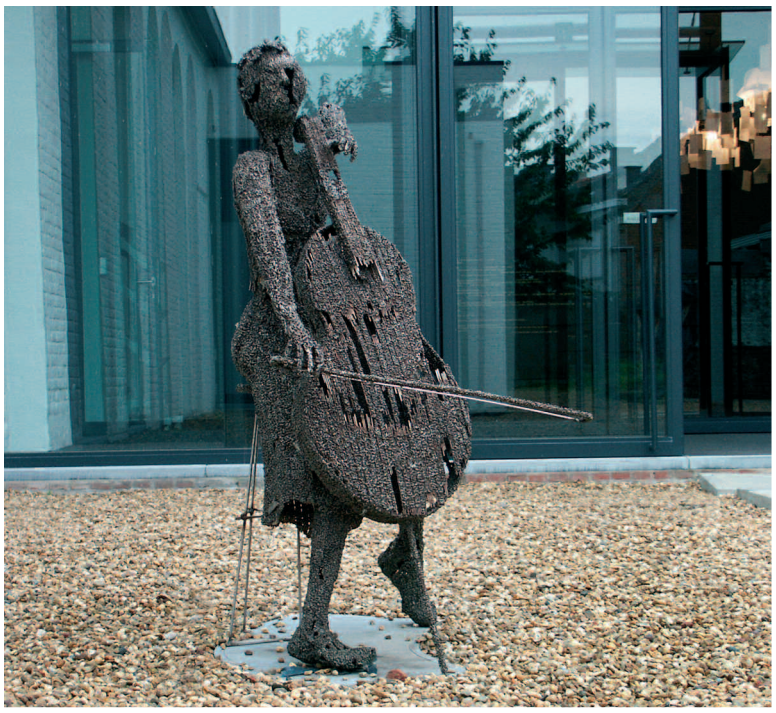

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 41

Den kaatser

De plaats is uitstekend gekozen, aan het begin van het kaatsplein. Het beeld straalt ontegensprekelijk actie uit. Het is alsof de speler in werkelijkheid behoort bij het spel.
Het beeld toont ons de spierkracht van de 'aangever' die de kaatsbal in het spelersveld katapulteert.

Deze sculptuur is een ode aan de oeroude kaatssport die sinds de 17e eeuw beoefend werd in ons dorp. Op het Driesplein is sedert 1976 de vzw Kaatsclub Terjoden actief.

Den Kaatser: Driesplein, Terjoden, Haaltert

Winke Besard

Het beeld in het Warandepark 'Tussen hoop en vertwijfeling' is ook van dezelfde kunstenares.

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 43

Beeldig

haaltert
beeldig en beeldrijk

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 45

Het Haletrutpad

Haletrut is een oude plaatsnaam voor Haaltert (11e eeuw) en betekent 'plaats waar wijmen groeien'. Wij starten in het Warandepark te Haaltert en via de Middelkouter en Grootkouter bereiken wij het hoogste punt van Haaltert (Topmolen) om daarna langs de Bruulkouter de Warande te bereiken.

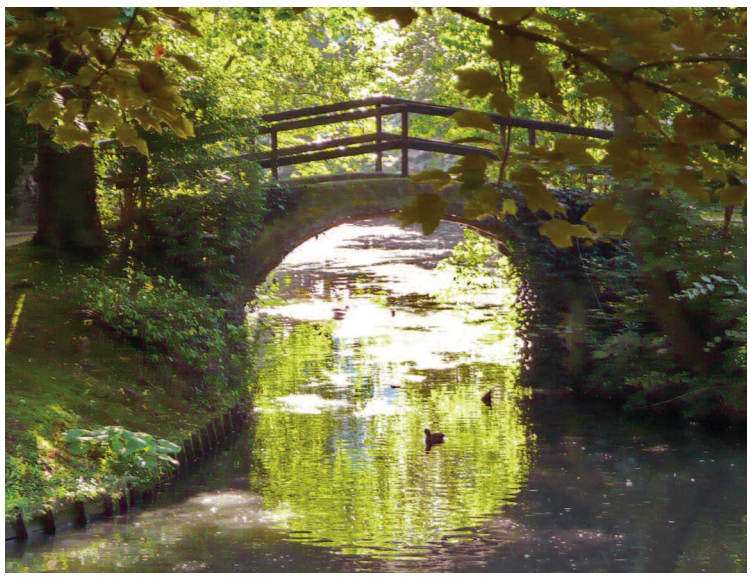

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 46

Het Dotterbloemenpad

De goudgele dotterbloem is een typische voorjaarsbloeier in de vochtige graslanden en de broekbosjes langs de boorden van de Molenbeek. Een gedeelte ervan, op de grens tussen Haaltert en Erpe-Mere, werd onder de benaming 'Den Dotter' geklasseerd als beschermd natuurgebied.
De natuurwandeling start op het Oud-Dorp te Heldergem, historisch gezien het centrum van het vroegere Heldergem. Hier stond tot 1862 de vroegere parochiekerk. Dra wandelen wij langs het Appelsveld, de Koes(j)broeken, de Klitsen en den Dotter in het mooie natuurgebied.

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 47

Dotterwandelpad

Deze wandeling is een echte openbaring voor de natuurliefhebber. Het gebied herbergt ruim 300 verschillende plantensoorten.
De Molenbeekvallei en aangrenzende kouters zijn een oase van rust en schoonheid.

BOEK DEEL_02:Basis boek 12-11-2008 15:54 Pagina 48

Kerksken, Watervoor

Het Kapelletjespad

Haaltert telt verspreid over het grondgebied talrijke kapelletjes, meestal gebouwd in de loop van de 19e eeuw. Zij zijn getuigen van de devotie van onze voorouders. Vele bedehuisjes werden opgericht uit dankbaarheid. De wandeling situeert zich vooral op het grondgebied van Kerksken.